

2015

Referat af bestyrelsesmøde d. 17. februar kl. 17.00 – kl 18.25 i Borgergade

I mødet deltog: Jakob Lange, Jane Havshøj, Bo Rygaard, Johan Adam Linneballe og Lars Eskesen.

1. Godkendelse af dagsorden.

Dagsorden blev godkendt med tilføjelse af et yderligere punkt under 4. Aktuelle sager. Rådhusbiblioteket.

2. Endelig godkendelse af referat af bestyrelsesmødet d. 6. januar 2015

Godkendt uden bemærkninger.

3. Ændring af mødedato 15. maj, da fredag efter Kristi Himmelfart

D. 15. maj er en fejlskrivning i referatet af bestyrelsesmødet d. 6. januar. Det korrekte er fredag d. 15. juni.

4. Aktuelle sager

i. Østerport Station – Oslo Plads

Jakob og Annesofie deltog i et borgermøde. Omtalt i Østerbro Avis.

ii. Enghave Brygge

Ny klage til Natur- og Miljøklagenævnet er sendt af Havnelauget med Forskønnelsen og de øvrige organisationer som medunderskrivere.

iii. Henvendelse vedr. altaner på bygninger Skt. Pauls Plads

1. Har vi en altanpolitik?

Da altaner på bygningen vender mod gård og godkendt af ejerlejlighedsbestyrelsen, er det ikke en sag for Forskønnelsen.

En samlet altanpolitik er næppe mulig at formulere. Sagerne må behandles, som de opstår.

Johan Adam henledte opmærksomheden på, at Frederiksberg Kommune har udarbejdet en guide med eksempler på gode og dårlige altaner m.v.

Vi skal også være opmærksomme på, at indretning af tagetager med øget loftshøjde kan være uacceptabelt grimt og skæmmende.

iv. Henvendelse fra Jens Hendeliowitz vedr. fredning/Kongelige Haver.

Bilag 1

Enighed om, at Jens H fremfører mange interessante og tankevækkende synspunkter. Værd at støtte, men ikke udgangspunkt for handling lige nu.

v. Rådhusbiblioteket. Bilag 4.

Jakob har i samråd med FU sendt en henvendelse til Borgerrepræsentationens udvalg for Kultur- og Fritid med en advarsel mod, at biblioteket nedlægges. Se bilag.

5. Status mht. Innosite

Der er rettet henvendelse til Kulturminister Marianne Jelved om at tale i forbindelse med arrangementet d. 19. marts. Intet svar. Jakob rykker snarest. Kan ministeren ikke, så kontaktes SuperFlex.

6. Konference om "Borgerinddagelse". Bilag 2.

Lars havde lidt modificerende formuleringer. Sendes til Jakob. Jakob afsøger mulighederne for samarbejdspartnere, bl.a. Byplanlaboratoriet og DAC.

Skal løbe af stablen i efteråret. Tilbage til bestyrelsen inden sommerferien.

7. Forårets medlemsarrangementer

Glæde over, at oversigten er færdig og sendt til medlemmerne.

8. Halvårsregnskab. Bilag 3

a. Kontingentopkrævning 2015

Udsendt til de private medlemmer. Firmamedlemmer får opkrævning primo marts. CSR-medlemmerne i maj/juni.

9. Evt.

Johan Adam spurgte til Sankt Annæ Plads og de fældede træer. Jakob oplyste, at han har fulgt sagen og var til "første spadestik". Tegner godt.

Johan Adam henledte opmærksomheden på, at Frederiksberg Slot er sat til salg. Frygter det værste.

Forskønnelsen

FORENINGEN HOVEDSTADENS FORSKØNNELSE · SIDEN 1885

Drejobogen om afvikling af Diplomeringshøjtidligheden fra arbejdsgruppen er færdig. Kommer på dagsorden på næste bestyrelsesmøde, hvor flere forhåbentligvis har mulighed for at deltage.om

Bilag 1

23. januar 2015

Fredningsnævnet for København/Frederiksberg
Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
kobenhavn@fredningsnaevn.dk

Vedr. Fredningsnævnets principielle holdning til, om sagen til omlægning af hovedindgangen til Frederiksberg Have og lignende sager kan rummes inden for de eksisterende fredningsbestemmelser.

Jeg har gennem Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling på Frederiksberg fået aktindsigt i Styrelsen for Slotte & Kulturejendommens (SLKE) projekt til omlægning af indgangspartiet til Frederiksberg Have.

Af sagsakterne fremgår det, at Styrelsen for Slotte & Kulturejendomme i brev af 19. august 2014 til Fredningsnævnet ikke mener, det er nødvendigt i ovennævnte sag om ændring af indgangspartiet i Frederiksberg Have, at søge om dispensation for fredningsbestemmelserne. Man beder samtidig om Fredningsnævnets principielle tilkendegivelse af, at ovennævnte sag samt lignende sager i de øvrige fredede slotshave fremadrettet kan rummes inden for rammerne af de eksisterende fredninger, så dispensationsansøgninger for sager af lignende karakter ikke skal behandles af Fredningsnævnet.

Brevet tyder på at SLKE tilsyneladende af principielle årsager generelt søger på at unddrage sig overholdelse af de gældende fredningsbestemmelser for slotshaverne.

Jeg skal her minde om det gennemførte projekt til anlæggelse af interaktiv løbesti i Søndermarken. Det synes som om styrelsen primært ønsker at tilgodese indtægtsgivende aktiviteter og populistiske folkelige ønsker på bekostning af bevarelse af havehistoriske elementer. Søndermarkens hovedstier er opgraderet med blinkende lygter, opsætning af legeredskaber til voksne samt opsætning af store anmassende lygtepæle. Den største anke er dog, at stierne er gjort væsentlig bredere, med den begrundelse, at løberne ikke kommer i konflikt med havens øvrige gæster. Herved forrykkes de proportioner, som netop er med til at skabe havens særlige stemning, genius loci om man vil. På

Forskønnelsen

FORENINGEN HOVEDSTADENS FORSKØNNELSE · SIDEN 1885

den måde forsvinder havernes historiske dimensioner næsten umærkeligt og lidt efter lidt. Deri ligger de store og langsigtede skader på vores historiske anlæg.

Herud over skal mindes om sagen vedr. opførelse af nyt koncerthus til livgardens orkester, hvor styrelsen i den sammenhæng plæderede for anlæggelse af amfiteater i haven ved Rosenborg. Sagen blev ved fælles indsats heldigvis afværget.

Senest er store omlægninger i Fredensborg slotshave, landets fineste barokanlæg, gennemført uden styrelsen har ønsket at orientere Fredningsnævnet med den begrundelse, at fredningen ikke er gældende i henhold til civillisteloven.

Endvidere påtænker SLKE i samarbejde med Gentofte Kommune at etablere skolehaver i Bernstorff Slotshave. Det er direkte imod bevaring af de kulturhistoriske værdier og en opgave for kommunen, **ikke** en opgave for en kulturhistorisk institution.

Det er bekymrende at SLKE ofte argumenterer med, at man ønsker at 'understøtte havernes funktioner som multifunktionelle byparker'. Ordet bypark kan der ligge meget i, men når man tiltagende steder i de kongelige haver oplever en tivolisering, leflen for folkeligheden og hån mod de havehistoriske værdier ringer alarmklokkerne kraftigt.

Jeg skal igen påpege, at De Kongelige Haver (haverne ved slottene Rosenborg, Frederiksborg, Fredensborg, Bernstorff, Charlottenlund, Gråsten m.fl.) er havehistoriske værdifulde kulturperler og Statens formål med opretholdelse og pleje af disse statsejede haver er, primært at vise havekunstens udvikling gennem 1600-, 1700- og 1800-tallet og dernæst holde haverne åbne for publikum som rekreative områder, men på havernes kulturhistoriske præmisser!

På den baggrund ønsker jeg, at Fredningsnævnet fastholder sit krav om, at ovennævnte sag samt lignende sager fremadrettet altid skal forelægges fredningsmyndighederne til udtalelse

Med venlig hilsen

Jens Hendeliowitz
landskabsarkitekt

Kopi tilsendt:

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite Frederiksberg

Frederiksberg@DN.dk

Att. Niels Hartung Nielsen

Forskønnelsen

FORENINGEN HOVEDSTADENS FORSKØNNELSE · SIDEN 1885

Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur
Borgergade 111
1300 K
peterhee@byogland.dk
Att. Peter Hee

Bilag 2. Borgerinddragelsearrangement.

FHF Bestyrelsesmøde d. 17. februar 2015

Bilag 2.

Oplæg til arrangement om borgerinddragelse i byudviklingen.

Borgerinddragelse i spørgsmål, der vedrører Københavns udvikling er fortsat i krise.

Borgere, der involverer sig, løber panden mod en mur. De fleste opgiver på forhånd. Eller føler sig taget som gidsler i sager, hvor løbet for længst er kørt og beslutningerne taget.

Borgerere og ideelle foreninger har sjældent en chance overfor langt mere ressourcestærke instanser. Derfor opfattes kommune, forvaltning, bygherrer, tegnestuer og politikere som borgernes modspillere, for ikke at sige modstandere.

Forskønnelsen arbejder for borgerinddragelse i udviklingen af byen. Vi har den holdning, at resultaterne bliver bedre, når der lyttes til borgerne. Som udmærket kan forholde sig til komplicerede problemstillinger.

Forskønnelsen ærgrer sig over, at borgerne i spørgsmål, der drejer sig om deres fysiske og mentale omgivelser

- skal føle sig udsat for en til tider voldsom overmagt
- skal frustreres over beslutninger, der fra kommunens side sendes i høring uden ægte vilje til at lytte til indsigelser.

Det er angribeligt at de borgere, der ytrer sig føler sig presset til at ”spille lige op” med de professionelle, dvs. kende love og bestemmelser endnu bedre, end de der bestemmer. Det har aldrig været meningen!

Derfor er det relevant at spørge, om borgerinddragelsen i fremtiden kan revitaliseres til gavn for byens udvikling? Er der for eksempel regler og procedurer, der kunne ændres med dette for øje?

Lovgivningen har borgerindflydelse som et helt centralt omdrejningspunkt. Formelle høringer, borgermøder m.v.

Politikerne hylder ligeledes borgerinddragelse og nærhedsprincipper. Lokaludvalgene i København er fx tiltænkt en central rolle som lokalbefolkningens talerør.

Pressen vil i princippet gerne lade ”*almindelige mennesker*” komme til orde, når politikerne lægger op til beslutninger. Men det er mere ressourcekrævende at kontakte borgere end at bruge politikernes/embedsværkets presseberedskab.

De professionelle, især tegnestuerne har deres faglighed at forsvare. De professionelle har også den vanskelige opgave at skabe konsensus eller skabe kompromiser mellem bygherreønsker, økonomi, regler og politik. Men først når der er indgået et kompromis, høres borgerne. Og så er situationen ofte låst.

Både teoretikerne og praktikerne? Undervises i at borgere og brugere skal/bør tages med på råd. Men der er langt fra teori til praksis.

Økonomi, lovgivning, tidligere beslutninger kommer ofte på tværs af borgernes idéer og ønsker

Lokale borgere vil ofte kæmpe for meget snævre egeninteresser.

Bygherrerne har deres økonomiske interesser

Fondene vil ofte sætte deres præg på det, de støtter økonomisk

De almene organisationer er ofte bevarende i højere grad end fornuften tilsiger og organisationerne? repræsenterer færre og færre.

Forskønnelsen vil bidrage til at bringe interessenter i byens udvikling sammen til en drøftelse af borgerinddragelse i processerne. Sigtet er at finde nye veje, så borgerinddragelsen ikke blot er et tomt mantra, men at borgerne bliver ægte med- og modspillere, når byen (selvfølgelig) skal udvikle sig til en bedre by.

Er lovgivningen god nok?

Er timingen af borgerinddragelsen i lokalplaner fornuftig? Er løbet kørt, før man hører borgerne.

Skal støtten til borgerne, der ønsker at ytre sig øges? Professionel bistand til Skal aktivister og almene organisationer kunne søge professionel bistand, så det ikke er amatører mod professionelle?

Kan interessenternes holdninger til de øvrige aktører ændres, så der er bedre basis for at lytte til hinanden?

Form: En rundbordskonference, et debatmøde, en mailkonference fulgt op af et møde

Afrapportering: Alle indledende oplæg og et resume af den efterfølgende debat samles i en publikation/trykt eller på nettet.

De centrale spørgsmål:

- Borgerinddragelse. Hvorfor?
- Hvordan er status med hensyn til borgerinddragelse?
- Skal/kan man øge borgerindflydelsen? Hvordan?

- Kan/bør man støtte borgerne, så de kan klare sig i kampen, når de er oppe mod meget stærke kræfter. Så det ikke er små ressourcefattige amatører mod top professionelle, der tromler frem?

Deltagerer. Meget foreløbig (og for lang) liste. Der skal sættes navne på.

Et indledende oplæg fra Forskønnelsen

En politiker. Borgmester Morten Kabell. Indenrigsministeren/Miljøministeren

En embedsmand. Lokalplanansvarlig chef

Stadsarkitekten

En ledende byplanlægger fra Arkitektskolen

En DJØFekspert. Kulturgeograf eller kommuneforsker: Fx Peter Maskell. Formand for Byplanlaboratoriet.

En kommunalforsker

En lokaludvalgsformand. Bent Lohmann Indre By Lokaludvalg

En eller to lokale aktivister. Havnelauget og Tulipangrundgruppen

En arkitektur/byplanmedarbejder fra et dagblad

En stor bygherre. Jeudan

En stor fond: Realdania

Kan vi søge fondsstøtte til et sådant arrangement?

Skal vi alliere os med samarbejdspartnere. Fx Byplanlaboratoriet.

Jakob 2. februar 2015. Rettet til af Jane og Ida.

Bilag 3

Halvårsregnskab

1. juli 2014 til 31. december 2014.

Indtægter:

8 CSR a 5.000		40.000
6 private medlemmer a 250 kr.	1.500	
1 firmamedlem	1.700	

Kontingenter i alt	43.200	
Arv	155.098	
Udgifter:		
Husleje	12.922	
Bygningskultur Danmark	10.500	
Plaquettes	7.515	
Medlemsarrangementer	5.496	
Bestyrelsesseminar	3.456	
WEB-master	3.100	
Diplomer	2.728	
Sager	1.318	
Møde Oslo	1.288	
Papir, blæk m.v.	1.007	
Generalforsamling vin og mad	989	
Porto	720	
Bestyrelsesmøder	510	
Bankgebyr	150	
Udgifter i alt		51.699 kr.
Kassebeholdning pr. 31. december 2014:		409.716 kr. .

Bilag 4

Foreningen Hovedstadens Forskønnelse

Sendt på brevpapir d. 16. februar.

Til Borgerrepræsentationens Kultur- og Fritidsudvalg

Bevar Rådhusbiblioteket i dets fantastiske rammer som en unik samling.

Forskønnelsen

FORENINGEN HOVEDSTADENS FORSKØNNELSE · SIDEN 1885

Det fremgår af dagsordenen for udvalgets møde på torsdag d. 19. februar 2015, at I skal drøfte fremtiden for Rådhusbiblioteket.

I den anledning vil Foreningen Hovedstadens Forskønnelse opfordre til, at I ændrer jeres oprindelige beslutning om at nedlægge biblioteket i dets nuværende unikke ramme og flytte dele af materialet til Hovedbiblioteket i Krystalgade og anvende lokaliteten på Rådhuset til andre formål.

Rådhusbiblioteket med dets placering på selve Rådhuset er en unik perle.

Det blev fra første færd tegnet og indrettet til formålet af Martin Nyrop, som alle andre lokaler og detaljer på rådhuset. Det er af virkelig gode grunde blevet fredet. En fredning, som har dobbelt mening, hvis ikke blot lokalerne med inventar består, men også benyttelsen af lokalerne videreføres, som oprindeligt tænkt.

Rådhusbiblioteket er et fantastisk specialbibliotek, som vil forsvinde, hvis udvalget fastholder sin beslutning. Det er af uhyre stor værdi, at samlingen i al sin mangfoldighed holdes samlet. For de mange, der er interesseret i byens historie m.v. Men også for dem, der interesserer sig for København af i dag og fremtidens København.

Nedlægges Rådhusbiblioteket vil det aldrig blive genetableret. Foreningen Hovedstadens Forskønnelse skal derfor indtrængende bede jer i Kultur- og Fritidsudvalget om, at Rådhusbiblioteket bevares.

Vi ved, at vi taler på rigtig mange af vore medlemmers vegne, da de i usædvanligt stort omfang har bedt bestyrelsen om at engagere sig i bestræbelserne for, at Rådhusbiblioteket bevares.

Rådhusbiblioteket er en del af den københavnske kulturarv

Venlig hilsen

Jakob Lange

Formand